

Ovidiu Vasile Ungureanu

POEZII (NE)CANONICE

EDITURA THEOSIS
www.theosis.ro
E-mail: office@theosis.ro
Tel: 0770 111916

Copyright © Editura Theosis, 2026. Toate drepturile rezervate

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
UNGUREANU, OVIDIU VASILE

Poezii (ne)canonice / Ovidiu Vasile Ungureanu ;
cuv. înainte de arhimandrit Hrisostom Ciuciu. -

Oradea : Theosis, 2026

ISBN 978-630-6812-05-9

I. Hrisostom Ciuciu, arhimandrit (pref.)

821.135.1

Redactor: Virgil Baidoc
Tehnoredactor: Paula Iulia Cionca

TIPĂRIT ÎN ROMÂNIA

Ovidiu Vasile Ungureanu

POEZII (NE)CANONICE

THEOSIS
2026

Când tânguirea își întâlnește dorul!

Măr cu gust de Cruce... superbă metaforă!
Nici nu știi de ce am ales să încep astfel
cuvântul meu. Poate că – așa cum se întâmplă
mai mereu când citești o carte de poezii – inima
este lăsată să aleagă. *Fie!*

O carte. Un drum. Un dor – o bucurie. „Drumul
Damascului” le cuprinde acum, pe toate acestea.
Citind aceste versuri ale Părintelui Ovidiu te
afli dintr-odată cu el pe drum căci, așa cum îți
șoptește el, în Rai nu trăiești niciodată singur
diminețile... Și versurile lui îți deslușesc taina
pe care inima sa ne-a adus-o și nouă aproape:
Damascul este drumul de la tânguire la dor.
Am putea defini scurt așa: *Când tânguirea își
întâlnește dorul!*

Tânguirea... nu știe să vorbească

Ci doar știe să atingă

Adânc de inimă

Și izvor de lacrimă.

Și încă ce lacrimi! ..., „Lacrimile sfinților au
gust de dor...”... Trebuie să fi gustat din ele pentru
a declama în felul acesta!

Aceste versuri îți par a fi fost acolo așa... demult
și cuviincios, așa cum mereu inima rămâne *aici...*
smerită și cuminte. De aceea certitudine am,
îmbinată cu nădejdea că ele vor fi citite, ba nu –

gustate sau, și mai bine, contemplate, cu uimirea pe care o are cel ce privește o broderie făcută de Dumnezeu, așa cum Psalmistul însuși a zis:

„Că Tu ai zidit rărunchii mei, Doamne, Tu m-ai alcătuit în pânțele maicii mele.

Te voi lăuda, că sunt o făptură așa de minunată.

Minunate sunt lucrurile Tale și sufletul meu le cunoaște foarte.

Nu sunt ascunse de Tine oasele mele, pe care le-ai făcut într-o ascuns, nici fința mea pe care ai urzit-o ca în cele mai de jos ale pământului.

Cele nelucrate ale mele le-au cunoscut ochii Tăi și în cartea Ta toate se vor scrie; zi de zi se vor săvârși și nici una din ele nu va fi nescrisă” (Ps 138, 13-16).

Călătorind împreună pe acest drum în care tânguirea își întâlnește dorul, ne trezim parcă dintr-un somn în parte lin, în parte zbuciumat, spre bucuria că răsăriturile și-au găsit diminețile, iar serile își recapătă apusurile. Și... Îl găsești pe El, așa cum suspina odinioară Osea, gata ca zorile... Gata. Oricând. Acum.

Ce a făcut Dumnezeu...

Chiar de am fost nedreți...

Ne-a întors răsăritu-napoi

Și apusul l-a pus să apună

Dacă vezi vreodată un apus

Sau îți bate în geam

Răsăritul...

Plângi în hohote

Om ce nu ești mulțumit...

Așa-ți spune

În fiecare zi Dumnezeu

Cât de mult te iubește...

Lumina de pe Drumul Damascului. O lumină ce ne orbește pentru că ne-am dezobișnuit. Acest dar este de fapt o invitație de a ne deschide larg fereastra ochilor noștri (poate prea osteniți) pentru ca și inima să poată înțelege, să se trezească și ea și... să-și amintească ceea ce nu a uitat. Niciodată.

Și dacă te-ai trezit, atunci înțelege Crucea așa cum o înțelege autorul, ca pe un leagăn ce-ți lasă *cicatrici în formă de cunună!* Acolo, aici de fapt, inima ta devine creuzetul în care proza devine vers; durerea se înalță ca o declarație de dragoste. Și cartea împreună-urmează aceleași sublimări. Așa cum trupul tău întreg, viața chiar, devine o scară – Iacov o știe și o știe și Natanael – pe care, vers după vers, asemenea îngerilor odinioară, iubirea urcă și coboară.

Privești cu uimire cum devii dintr-odată un smochin pe acest drum – uscat odinioară, dar iată având lumina Învierii înaintea – care a înțeles acum că pe acest drum călătorești și iubești *cu timp și fără timp*.

Aceasta este marea lecție a drumului nostru: nu a fost niciodată cu timp, ci fără timp. **MEREU**

fără timp. Iar mie? Nu îmi rămâne decât să nădăjduiesc că oricine va citi această carte va fi măcar la fel de mângâiat, așa cum m-am simțit și eu!

Așa se și deslușește această carte, cu inima mângâiată, la fel ca și smochinul cel uscat care își află din nou rodirea, rostul într-o rostire. O carte ca o viață care, la fel ca și Drumul Damascului, începe cu întrebarea timidă și uneori inocentă: *Cine ești, Doamne?* Începi mereu cu o durere, o tânguire și chiar cu un dor și – mereu la fel – te trezești cu inima prinsă într-un vârtej al *doxologiei iubirii*. Cum altfel, când drumul Damascului ți se face cale liturgică, o iubire îmbrățișată de Amin?

Canonul? Acum, citind cartea, știm! Canonul nu a fost altceva decât o scrisoare de dragoste, căci se termină mereu la fel: Amin. Vino, Doamne Iisuse!

Acum ni se dezvăluie și titlul cărții pe care l-am primit fără a-l înțelege.

Ne-canonic? Păi da, de vreme ce...

Credința își leapădă

Ne-ul

Atunci când iubește.

Arhimandrit Hrisostom Ciuciu

Poezii necanonice

*Se zice că rugăciunea cântată
E de două ori rostită...*

*Așa e și viața...
Când e cântată în... stihuri
Parcă e trăită de mai multe ori...*

*Căci de fiecare dată o retrăiești
Când recitești ce a scris
Viața cu al tău condei...*

*Unora viața le scrie... canonic
Liniar și ordonat
Mie însă viața mi-a scris
Neegal... necanonic...*

*Când prea îngroșat
Când abia lizibil...*

*Când cu vers domol
Și cu rimă bună,
Când cu stih năvalnic
Și cu iamb distrat...*

*Dar ultima poezie
Pe care a scris-o viața
Cu pană măiastră
De iubirică drăguță,
Deși pare cea mai
Necanonică Nu e așa...*

*Pentru că respectă
Singur canon... valabil
Până la sfârșit...*

*Credința lucrătoare
Prin iubire...*

Scrisori de dragoste scrise pe drumul Damascului

CÂND SIMȚI CĂ NU MAI POȚI trăi viața, cântul Cîn vers îți reînvie puterile sufletești și astfel reușești să continui lupta cea bună... pentru veșnicie. În iureșul tumultos al vieții noastre, aceste *poezii necanonice* (despre care însuși poetul vorbește) vin să ne adape sufletul golit de credință, nădejde, bucurie, lumină și să-l umple cu ceea ce este esențial pentru *supraviețuirea* în această lume... cu **iubire**, fundamentul pe care întreaga noastră existență se întemeiază. Poeziile reclădesc liric prezentul continuu al nemuririi, acel imperativ al adâncului oricărei ființe și fiecare dintre ele își ține agățat cititorul, prin funiile proprii lui libertăți, de ceea ce înseamnă robia și credința iubirii, îmbrățișarea sufletului rănit prin iubire. Altfel spus, *Scrisorile de dragoste scrise pe drumul Damascului* reprezintă adevărate lacrimi de inimă scrise pentru alte inimi, cărora să le umple golul și să le aline dorul de frumos, de pace și senin. Fără dragoste, omul urlă ca un lup și nu-și găsește liniștea, ci umblă căutând ce și pe cine să muște, de aceea aceste poezii îndeamnă în esența lor la faptul de a iubi ca „un lup fără de dinți”, schimbând dinții de fier ai urii cu cei de lapte ai iubirii.

Ceea ce exprimă poeziile nu se situează într-un canon anume, unui timp anume, unor cititori aparte... *Scrisorile de dragoste* sunt cu timp și fără de timp, sunt pentru orice suflet neîndestulat de

trăirea iubirii, sunt pentru cei care își doresc să coboare de pe cerul lor părelnic și să se țintuiască cu piroane de dor pentru Cel și acel pe care Î(î) l iubesc. Poate neîncărcate cu podoabe stilistice deosebite, scrise în simplitate și inocență, dar în același timp îndestulate de profunzimea bățăilor de inimă din care poetul își face scară continuă către cer, poeziile au ceea ce Aristotel le spunea celor care voiau ca al lor cuvânt să fie ascultat, înțeles și împlinit, și anume, limpezime și claritate, lipsă de banalitate:

„Darul cel mai de preț al graiului este să fie limpede, fără să cadă în comun” (Aristotel, *Poetica*). Și aceasta nu s-ar fi putut întâmpla dacă nu s-ar fi purces pe această cale lirică cu însoțirea smerită a Celui ce la Emaus în frângerea pâinii S-a ascuns și Însuși a mărturisit iubirea...

Îndemnul este de a citi aceste versuri cu inima și a le vedea esențialul cu și prin ochii inimii pentru că *Scrisorile de dragoste scrise pe drumul Damascului* vorbesc despre iubirea răstignită și proscomidia Iubirii, care trece de bunăvoie prin frământare, dospire, pecetluire, coacere, tăiere, junghiere, rugă, prefacere, pentru a-i cumineca pe cei pe care o doresc.

Ovidiu Vasile Ungureanu

Betleemul Damascului

Pe drumul spre Damasc
S-au născut din orbire
Lumini înveșnicite
De dragostea celui care le-a scris...

Paradoxal oamenii văd mai bine
Când nu mai văd...
Și atunci chiar și pustiul
Devine roditor...

Cum se întâmplă asta?
Când lumina îți glăsuiește
Și te convinge
Să nu lovești singur
Cu piciorul în țepușă...

Și atunci devii
Vas ales al glasului luminii...

Către cetatea eternă

E greu să convingi
O cetate eternă
Să-și dorească veșnicia...

Cred că numai
Un înveștmântat în
Moarte înviindă
Poate face asta...

Dacă lumina Damascului
Te orbește
Atunci păcatul moare
Și viața trăiește.

Și veșnicia
Prin credință
Se poate...

Prima zvâcnire a dragostei

Când lumina nebuniei
Dragostei lui Dumnezeu
Te-a luminat
Atunci vrei sa hrănești pe toți
Cu înțelepciunea izvorâtă...
Din cer...

Și să-i naști din nou..
Și după ce i-ai născut
Vrei să-i înveți
Și cum să trăiască
Veșnic...

De aceea deși diferiți,
Îi îndemni să râvnească
La daruri mai bune
Și mai ales să meargă
Pe calea care se sfârșește
În veșnicie....

Căci dragostea nu cade niciodată...

A doua zvâcnire a dragostei

De obicei a doua încercare
E mai nereușită decât prima
Dar când lumina te orbește
Lucrurile se schimbă...

Și nu mai contează
Când auzi cuvinte de nespus
Și vezi ceea ce ochii obișnuiți nu văd
Și mințile firești nu înțeleg
Nici măcar ghimpii din trupurile noastre...

Pentru că puterea fiecăruia
În slăbiciunile dragostei
Se desăvârșește...

Trăirea răstignirii

Cum poate răstignirea
Să fie ceva bun
Din care să izvorască
Bucurie, pace...

Cred că numai dacă iubirea
Celui care se răstignește
Trăiește întru tine...

Și asta îți dă putere
Să suferi durerile nașterii din nou
Și să-i porți sarcina
Chiar și celui care te răstignește
Pentru că lumina răstignirii
E orbitoare...

Marea taină a iubirii

E uimitor cum
Un om ce nu a cunoscut
Taina iubirii în doi
O poate picta atât de frumos
În cuvinte trăite...

De unde are culori
Și pânză și unelte de pictat...

Din raze de har, poate,
Sau din aripi de lumini
Care înțelepțesc...

E greu să iubești
Pentru că iubirea
E ascultare temătoare
Și grijă care se jertfește...

Dar cum să dobândești o așa iubire?
Cum poate o inimă de humă
Să fie vrednică
De aceeași iubire
Pe care Dumnezeu
Ne-o poartă în inima Lui de Cer?

Poate doar îmbrăcându-ne
În armele luminii...

Golire împlinită

Zis-a psalmistul odinioară
Că se umple inima de Duh
Dar cum se poate asta
Învățat-am
De la cel ce chemare
Nu de la oameni a primit...

Aflat-am că putem
Să ne plinim de duh
Și să avem cuget Christic
Doar dacă facem ce-a făcut
Cel ce plinește toate...

Adică dacă nu ne știrbește
Deșertarea...

De vrem să trăim cu adevărat
Și viața să însemne un câștig
Atunci să învățăm să ne deșertăm
De răutăți... și să ne umplem
De iubire-nveșnicită...

Dragoste înveștmântată

E foarte greu,
E aproape imposibil
Să iubești cum iubește Dumnezeu...

Pentru asta e nevoie
Să te îmbraci în pace
Și atunci te dezbraci
De tot întunericul din tine
Și te îmbraci cu lumina
Celui care se înveștmântează
Cu lumina ca și cu o haină...

Iubirea lui Dumnezeu
Nu are finit căci e infinită,
Nu are început și nici sfârșit
Căci obârșia ei e din zilele veșniciei
Și îi cuprinde pe toți și pe toate...

Deci de oriunde ai privi cerul
Și oricare ți-ar fi Betleemul
Sau Nazaretul
Sau Gamalielul,
De vrei să iubești cu
Iubirea înveștmântată
A lui Dumnezeu
Ai nevoie să-ți iei
Haină luminoasă...

Bucuria sfârșitului

De ce ne temem oare de sfârșit?
Pentru că nu știm de unde să începem.

De ce ne speriem
Că vom muri?
Pentru că nu am învățat
Să ne trăim...

De ce nădejdea-i moartă
În oricare din noi?
Pentru că nu putem
S-o înviem mereu...

Cum să ajungem iarăși
Ca atunci
Când Domnul ne grăia
În răcoriri
Ca pururi să ne bucurăm
Că prunci ai Celui de pe nori
Suntem...

Cu Duhul Lui
al nostru duh sfințind
În frica Lui cu dragoste
Trăind...

Amin-ul lui Dumnezeu

Daca vrei să-nțelegi
Cum arată sfârșitul
Nu-ntreba pe vreun om
Cu gândiri de pământ...

Ci ascultă înaltul
Cerului căci ascunde
Înțeleptiri de lumină
Cu tării și sclipiri
De-nceput fără-amin.

Orice om ce nu-și lasă
Chipul hristic să fie
E în locul ce doar
Lui... Amin se cuvine
Nu-mpotriva lui Christ
Ci în locul lui șade
Cu vicleană-mbrăcare
Care pare lumină a fi...

Omul poate ajunge
Să devină... amin
Doar cu Domnul
Căci fără de El
E-un părelnic... amin

Taina credinței

Dintru început
Bunuțu
A știut că-i greu tare să crezi
Atuncea când nu vezi...
Și a ales să fie de ochi de neîncrezuți
Văzut...
Pentru ca iubirea să se vadă întru inimi
De pământ...
Cum de poate Cerul să pogoare
A lui înălțime în țărână?
Asta e o mare taină
Nu poți ști

Poate doar de înțelege că Cerul
Din iubire pentru om
Mereu pogoară
Raza lui ca omul
Să-nțelegă cer a fi...

